

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Tomáše Rychlého, Ph.D., rozhodl o návrhu **Energetického regulačního úřadu**, se sídlem v Jihlavě, Masarykovo náměstí 5, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 5**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 24 C 25/2019, o zaplacení 151 694 531,15 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Česká republika – Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem v Praze 1, Na Františku 32, IČ 47609109, jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem v Praze 2, Rašínovo nábřeží 390/42, a žalovaná **FVE Mozolov s. r. o. v likvidaci**, se sídlem v Praze 5, Duškova 164, IČ 29028558, zastoupená Mgr. Denisou Valentovou, advokátkou, se sídlem v Praze 5, Duškova 164,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 24 C 25/2019, o zaplacení 151 694 531,15 Kč s příslušenstvím, **je správním orgánem**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným zvláštnímu senátu dne 30. 8. 2019 se Energetický regulační úřad (dále též jen „navrhovatel“ či „ERÚ“) domáhal, aby zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb. (dále jen „zvláštní senát“) rozhodl tvrzený kompetenční spor ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 24 C 25/2019.

[2] Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 5 se žalobkyně domáhala zaplacení částek 45 360 000 Kč, 104 398 142,55 Kč a 1 936 388,63 Kč s úrokem z prodlení, přičemž první dvě částky požadovala z titulu bezdůvodného obohacení a třetí částku z titulu náhrady škody. Žalobkyně uvedla, že rozhodnutím ze dne 31. 12. 2010 udělil ERÚ žalované licenci opravňující k výrobě elektřiny ve fotovoltaické elektrárně, na jejímž základě se stala účastníkem trhu s elektřinou a příjemcem podpory elektřiny formou výkupních cen. Rozhodnutí o udělení licence bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2015, čj. 62 A 116/2013-163, na základě žaloby nejvyššího státního zástupce. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 12. 2015, čj. 4 As 132/2015-102. Následná ústavní stížnost žalované byla nálezem Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. I. ÚS 946/16, částečně zamítnuta a částečně

odmítnuta. Žalovaná tak dle žalobkyně čerpala podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů neoprávněně, neboť v rámci licenčního řízení úmyslně uvedla rozhodující orgán v omyl předložením nepravdivých podkladů, přičemž si musela být vědoma, že rozhodnutí o udělení licence bylo vydáno navzdory nedoložení veškerých předepsaných podkladů, a je tudíž nezákonné.

[4] Nárok na vydání bezdůvodného obohacení je dle žalobkyně představován žalované vyplacenou veřejnou podporou výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů podle zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), a následně zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o POZE“). Prostředky na její plnění byly v letech 2010 až 2012 vynaloženy společností ČEZ Distribuce, a. s., a v letech 2013 a následujících podporu poskytovala společnost ČEZ Prodej, a. s., které tyto prostředky následně hradila společnost OTE, a. s. Společnost OTE, a. s., pak získala financování poskytované podpory od státu, tedy od žalobce. Nárok na náhradu škody měl žalobkyni vzniknout tím, že poskytovala dotace (také prostřednictvím společnosti OTE, a. s.) na odměnu za činnost povinně vykupujícího, jenž žalované výkupní ceny vyplácel.

[5] Obvodní soud pro Prahu 5 usnesením ze dne 18. 6. 2019, čj. 24 C 25/2019-120, řízení zastavil (výrok I) s tím, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Energetickému regulačnímu úřadu (výrok II), a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).

[6] Obvodní soud pro Prahu 5 s poukazem na § 17 odst. 7 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), a § 52 odst. 1 a 2 zákona o POZE uzavřel, že není dána pravomoc soudu, neboť předmětem řízení je rozhodnutí o vrácení neoprávněně čerpané podpory ve smyslu § 51 a § 52 zákona o POZE, k jehož vydání je příslušný správní orgán, tedy ERÚ.

[7] Navrhovatel v návrhu na řešení negativního kompetenčního sporu uvedl, že podle § 52 odst. 2 a § 51 zákona o POZE platí, že ERÚ rozhoduje spory, jejichž předmětem je splnění povinnosti vrácení neoprávněně čerpané podpory podle § 51. Tato věcná příslušnost je však explicitně navázána na § 51 zákona o POZE upravující neoprávněně čerpanou podporu v souvislosti se spácháním přestupku. Věcnou příslušnost ERÚ nelze dle navrhovatele dovozovat ani z § 17 odst. 7 písm. d) energetického zákona, ani ze zbytku § 52 zákona o POZE. Není tak založena kompetence k rozhodování o bezdůvodném obohacení, jehož vydání se žalobkyně zcela jistě domáhá.

[8] Navrhovatel dále odkázal na usnesení zvláštního senátu ze dne 13. 4. 2010, čj. Konf 108/2009-11, v němž zvláštní senát uvedl, že „výlučky z rozhodovací pravomoci obecných soudů ve prospěch správních orgánů je třeba vykládat restriktivně. Tyto výlučky totiž odnímají soudům jejich nejvládnější pravomoc – rozhodovat spory ze soukromoprávních vztahů v klasickém nalézacím řízení.“ K rozhodování o věcech vyplývajících ze soukromoprávních vztahů jsou povolány především soudy, pravomoc jiného správního orgánu může být založena pouze výjimečně, proto existují-li pochybnosti o tom, zda takovou výjimku

pokračování

zvláštní zákon stanoví, musí být uplatněn výklad upřednostňující obecnou rozhodovací pravomoc soudu.

[9] Žalobkyně podala žalobu z titulu bezdůvodného obohacení, přičemž svůj požadavek jednoznačně opírá o relevantní ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, resp. o původní úpravu vyplývající ze zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013, a ze zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013, upravující právě institut bezdůvodného obohacení. Bezdůvodné obohacení je samostatně zavazujícím důvodem, který s podporou výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů bezprostředně nesouvisí. Právním důvodem odůvodňujícím nárok žalobkyně není plnění představující podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, žalobkyně nenárokuje ani zaplacení příspěvku na podporované zdroje energie sloužící k financování podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů podléhající regulaci ERÚ. Na základě uvedeného při dlouhodobé judikatuře zvláštního senátu lze dle navrhovatele konstatovat pravomoc obecného soudu k rozhodnutí předmětného sporu. V této souvislosti navrhovatel poukázal na usnesení zvláštního senátu ze dne 30. 6. 2006, čj. Konf 132/2005-7, z něhož vyplývá, že je-li podání podle svého označení i obsahu žalobou na vydání bezdůvodného obohacení, přísluší o něm rozhodovat soudu v občanském soudním řízení. Soud nemůže popřít svou pravomoc jen proto, že podle jeho názoru by se měl žalobce domáhat sporné částky za použití prostředků správního (resp. daňového) řízení.

[10] Dopad § 17 odst. 7 písm. d) energického zákona, resp. § 52 odst. 1 zákona o POZE nelze dle navrhovatele vykládat extenzivně, nýbrž výlučně v souladu s účelem, pro který vůbec byla ERÚ svěřena pravomoc rozhodovat spory. Úkolem ERÚ není a priori nahrazování funkcí soudu ve sporech, které jsou svou povahou ryze soukromoprávní, kdy je existenci tvrzeného nároku třeba posoudit v zásadě pouze na základě aplikace norem občanského zákoníku. Z těchto důvodů je třeba dojít k závěru, že ERÚ je kompetentní rozhodovat spory týkající se podpory elektřiny, pokud je dána přímá obsahová a právní souvislost s vyplácením veřejné podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů. Nemůže jít o spojitost, která se dotýká podpory obnovitelných zdrojů jen okrajově. V daném případě se žaloba netýká stanovení nároku na podporu výroby elektřiny či plnění peněžitého závazku, protože je zjevné, že v daném případě podpora naopak vyplácena byla, tedy docházelo k plnění závazku. V podaném návrhu žalobkyně nesměruje k rozhodnutí o nároku na podporu či jeho splnění, ale k vrácení již realizovaných plnění. Žalobkyně se nedomáhá ve smyslu § 52 odst. 2 věty první zákona o POZE splnění peněžité povinnosti uložené tímto zákonem nebo sjednané na základě tohoto zákona. Jak bylo konstatováno výše, závazek vyplývající z bezdůvodného obohacení vzniká při splnění zákonných předpokladů vymezených v občanském zákoníku. Povinnost vrátit neoprávněně vyplacenou podporu není uložena žádným konkrétním ustanovením zákona o POZE. V této souvislosti navrhovatel odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. 32 Cdo 4755/2017.

[11] Navrhovatel si je vědom posunu v rozhodovací praxi zvláštního senátu, k níž došlo jeho usnesením ze dne 15. 1. 2019, čj. Konf 45/2017-14. Toto usnesení však nepovažuje za dostatečně přesvědčivě odůvodněné, protože: (a) zcela popírá princip restriktivního výkladu tak, jak jej zvláštní senát opakovaně vymezil; (b) nesprávně se opírá o § 52 odst. 2

zákona o POZE, přestože vydání bezdůvodného obohacení rozhodně není plnění, jehož právní základ vyplývá ze zákona o POZE, nýbrž se jedná o závazek z jiných právních důvodů upravený výlučně občanským zákoníkem; (c) upíná se pouze k právnímu základu sporu, ačkoli v souvislosti s posouzením otázky, zda existuje povinnost vydat bezdůvodné obohacení, může vyvstat celá řada dalších otázek, na jejichž základě bude posouzena existence nároku na vydání bezdůvodného obohacení v určité výši; (d) zvolené řešení oddaluje přístup k soudu a pravomoc navrhovatele se může v budoucnu nepřipustně rozšiřovat např. i na rozhodování o náhradě škody.

[12] Závěrem navrhovatel poukázal na ustálenou rozhodovací praxi Nejvyššího soudu, zejména na jeho usnesení ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. 32 Cdo 4755/2017, ze dne 19. 6. 2018, sp. zn. 23 Cdo 3008/2017, a ze dne 9. 7. 2018, sp. zn. 23 Cdo 258/2018.

[13] Ve vztahu k nároku na náhradu škody navrhovatel poukázal na usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 3. 2018, čj. Konf 52/2017-17, a ze dne 22. 1. 2015, čj. Konf 24/2014-16, z nichž vyplývá pravomoc civilních soudů.

[14] S ohledem na projednávané kompetenční návrhy, v nichž je řešena v zásadě stejná otázka, navrhovatel navrhl přerušení řízení o kompetenčním sporu, neboť lze důvodně očekávat, že po vyřešení otázek prezentovaných v již podaných návrzích by mohl kompetenční návrh vzít zpět.

[15] Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním orgánem a soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

[16] Podle § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. je negativním kompetenčním sporem spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků. V nyní rozhodované věci popřeli svou pravomoc Obvodní soud pro Prahu 5 i navrhovatel, jedná se proto o negativní kompetenční spor, k jehož projednání je příslušný zvláštní senát.

[17] Zvláštní senát předesílá, že se příbuznými otázkami již zabýval v usnesení ze dne 15. 1. 2019, čj. Konf 45/2017-14 (což uvedl i navrhovatel ve svém návrhu), a následně též v usnesení ze dne 28. 11. 2019, čj. Konf 10/2019-14. V těchto rozhodnutích dospěl zvláštní senát k závěru, že příslušný vydat rozhodnutí v podobných věcech je právě navrhovatel. Veškeré závěry, uvedené v citovaných rozhodnutích, však nelze bez dalšího použít na nyní projednávanou věc, a to z důvodů rozvedených níže.

[18] Ve věcech sp. zn. Konf 45/2017 a sp. zn. Konf 10/2019 zvláštní senát rozhodoval o kompetenčním sporu, jenž se týkal dříve zaplacených a později nárokováných částek z titulu bezdůvodného obohacení, kde základem sporu byla otázka oprávněnosti účtované úhrady nákladů spojených s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů (příspěvek na POZE) podle § 28 odst. 1 zákona o POZE. Tato úhrada byla účtována v rámci existujícího smluvního vztahu mezi žalobcem a žalovaným. Žalobci tehdy byli držitelé licence na výrobu elektřiny, připojení k přenosové, respektive distribuční soustavě. Sporovali oprávněnost příspěvku na POZE v rámci účtované ceny za přenos, respektive

pokračování

distribuci elektřiny a žalovali (mimo jiné) OTE, a. s., jako konečného příjemce příspěvku na POZE.

[19] Zvláštní senát konstatuje určitou odlišnost výše popsaných sporů v porovnání se sporem, jenž vede žalobkyně v nyní projednávané věci. V pozici žalobkyně v tomto řízení vystupuje Česká republika – Ministerstvo průmyslu a obchodu (nikoli OTE, a. s., která navíc ve věcech výše uvedených vystupovala jako žalovaná) a domáhá se vrácení neoprávněně čerpané podpory od žalované, jako držitelky licence na výrobu elektřiny ze slunečního záření. Žalovaná přitom byla příjemcem této podpory jednak ve formě zeleného bonusu, jednak ve formě výkupních cen vyplacených prostřednictvím povinně vykupujícího obchodníka s elektřinou (částky žalované z titulu bezdůvodného obohacení). Dále je významné, že nyní jde o otázku oprávněnosti poskytování této podpory, které je upraveno zákonem o POZE a prováděcími předpisy. Naopak tedy nejde o plnění na základě smlouvy mezi žalobkyní a žalovanou. K tomu dále zvláštní senát dodává, že v nynější věci je předmětem sporu i částka náhrady škody, spočívající v zaplacené ceně za činnost povinně vykupujícího – v podrobnostech viz odstavec [30] a následující níže. Zaplacení částky 104 398 142,55 Kč z titulu bezdůvodného obohacení a částky 1 936 388,63 Kč s úrokem z prodlení z titulu náhrady škody bylo rovněž předmětem řízení ve věci sp. zn. Konf 20/2019, v níž jako žalobkyně vystupovala společnost OTE, a. s. Posouzení věcné legitimace v tomto řízení však není úkolem zvláštního senátu.

[20] V judikovaných případech sp. zn. Konf 45/2017 a sp. zn. Konf 10/2019 žalobci vymáhali částky, které byly jedním z finančních zdrojů podpory pro OTE, a. s., kterou OTE, a. s., dále rozděluje [§ 20a odst. 4 písm. u) a v) energetického zákona], zatímco v nyní projednávaném případě Česká republika – Ministerstvo průmyslu a obchodu, jako žalobkyně vymáhá částky, které plynuly „opačným směrem“. Jde totiž o vrácení částek, které žalobkyně prostřednictvím OTE, a. s., vyplácela jako podporu samu žalované, coby držitelce licence na výrobu elektřiny ze slunečního záření, tedy jako konečnému příjemci podpory podle zákona o POZE.

[21] Zvláštní senát konstatuje, že – na rozdíl od judikovaných věcí – nyní projednávanou věc je nutno posuzovat jako spory přímo se týkající *podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů* [§ 17 odst. 7 písm. d) energetického zákona a § 52 odst. 1 zákona o POZE]. ERÚ v návrhu správně uvedl, že má rozhodovat spory, pokud „je dána přímá obsahová a právní souvislost s vyplácením veřejné podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů“. Nelze však přisvědčit textu následujícímu po citované pasáži, kde návrhovatel dovodil, že spojitost s podporou je okrajová za situace, kdy nejde o samotný nárok na podporu, ale nárok na vrácení již uskutečněných plnění.

[22] Zvláštní senát zastává stanovisko opačné: přímá souvislost nároků žalobkyně s podporou výroby elektřiny je zřejmá, protože žalobkyně dovozuje vznik bezdůvodného obohacení právě z porušení povinností žalované jako držitelky licence na výrobu elektřiny ze slunečního záření podle energetického zákona a zákona o POZE. Návrhovatel ostatně tuto souvislost nepopírá – pouze vyjadřuje pochybnosti, zda mu náleží rozhodování nejen o sporu o zaplacení částek podpory, ale také sporů o bezdůvodné obohacení v souvislosti s dřívějším zaplacením takových částek. Samotná skutečnost, že se spor „týká“ podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, je však nepopíratelná.

[23] Nad rámec výše uvedeného zvláštní senát dodává, že si je vědom úpravy tzv. neoprávněného čerpání podpory, výslovně předvídaného zákonem o POZE v § 51. Stručně řečeno, dle tohoto ustanovení ERÚ z moci úřední rozhodne o neoprávněném čerpání podpory, vždy však *v souvislosti se spácháním přestupku výrobce* podle § 49 zákona o POZE. Poté je pravomoc ERÚ ohledně sporů o splnění *povinnosti vrácení neoprávněně čerpané podpory* dána podle výslovné dispozice § 52 odst. 2 *in fine* zákona o POZE.

[24] Ze žaloby se nepodává, že by v projednávaném případě existovalo rozhodnutí ERÚ o přestupku žalované a že by šlo o „neoprávněně čerpanou podporu“ v úzkém slova smyslu, tedy dle § 51 zákona o POZE. Nicméně je zjevné, že nárok žalobkyně stojí na tvrzeném porušení veřejnoprávních předpisů ze strany žalované v přímé souvislosti s čerpáním podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Zvláštní senát k tomu dodává, že pravomoc ERÚ pro rozhodování sporů o neoprávněně čerpané podpoře (v obecném slova smyslu) nemůže záviset výhradně na tom, zda týž úřad rozhodl o postihu daného výrobce za přestupek podle § 49 zákona o POZE.

[25] Zvláštní senát proto uzavírá, že pravomoc navrhovatele pro rozhodování sporu je dána bezrozporným věcným vymezením této pravomoci v opakovaně citovaných ustanoveních § 17 odst. 7 písm. d) energetického zákona a § 52 odst. 1 zákona o POZE, podle nichž ERÚ rozhoduje *spory týkající se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů*.

[26] Co se týče opakující se argumentace navrhovatele proti jeho pravomoci rozhodovat spory o bezdůvodné obohacení, zvláštní senát v této souvislosti považuje za vhodné poukázat na společné rysy nyní projednávané věci a případů pod sp. zn. Konf 45/2017 a sp. zn. Konf 10/2019: vždy jde o spory, pro něž je rozhodující vyřešení právní otázky, zda placení určitých částek bylo či nebylo v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o POZE, energetického zákona a předpisů souvisejících. Je si toho ostatně dobře vědom i navrhovatel, neboť jeho návrh je textově do značné míry totožný s jeho návrhem ve věci vedené pod sp. zn. Konf 10/2019 - právě podobnost projednávaných věcí umožnila navrhovateli, aby užil takřka stejné argumentace jako ve věci Konf 10/2019 jen s drobnými úpravami. Proto se závěry uvedené v usneseních ze dne 15. 1. 2019, čj. Konf 45/2017-14, a ze dne 28. 11. 2019, čj. Konf 10/2019-14, ohledně posuzování pravomoci ERÚ užijí i na projednávaný případ potud, pokud vysvětlují okolnosti, za nichž je třeba dovodit pravomoc ERÚ i pro spory o bezdůvodné obohacení.

[27] Zvláštní senát nepovažuje za nutné zde tyto závěry opakovat a v podrobnostech na ně odkazuje. Obecně připomíná, že v usnesení ze dne 15. 1. 2019, čj. Konf 45/2017-14, je obsažena rozsáhlá argumentace ve prospěch pravomoci ERÚ pro rozhodování sporu o vydání bezdůvodného obohacení. Zvláštní senát zdůraznil totožný základ sporu v případě nezaplacení částek dle zákona o POZE, jakož i v případě jejich zaplacení a pozdějšího vymáhání zpět. Uvedl k tomu zejména, že „[s]amotná existence poskytnutého plnění nemůže být rozhraničovacím kritériem pro určení pravomoci orgánu, který je povolán takový spor rozhodnout. Podstata sporu je v obou případech stejná: jde o posouzení, zda zákazník distribuce je (byl) povinen provozovateli distribuční soustavy splnit peněžitou povinnost sjednanou na základě zákona č. 165/2012 Sb.“

pokračování

[28] V usnesení ze dne 28. 11. 2019, čj. Konf 10/2019-14, pak zvláštní senát potvrdil tento nový názorový proud a také vypořádal dodatečnou argumentaci (viz odstavce [24] až [39] usnesení ze dne 28. 11. 2019, čj. Konf 10/2019-14), již navrhovatel polemizoval s usnesením ze dne 15. 1. 2019, čj. Konf 45/2017-14, a kterou s drobnými úpravami zopakoval i v nyní posuzovaném návrhu (viz odstavec [11], body (a) až (d) výše).

[29] Pokud se navrhovatel dovolává názoru vysloveného v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2018, sp. zn. 32 Cdo 4755/2017, jde o odkaz nepřipadný. V odkazované věci totiž Nejvyšší soud řešil typově shodný případ, jakým se zabýval zvláštní senát ve výše opakovaně zmiňované věci sp. zn. Konf 45/2017 (držitel licence na výrobu elektřiny hradil v rámci ceny za službu přenosu elektřiny provozovateli přenosové soustavy na základě smlouvy o poskytování služeb přenosové soustavy i příspěvek na POZE, který si později – z titulu bezdůvodného obohacení – nárokoval zpět). Právní názor o pravomoci soudů tuto věc projednat a rozhodnout však byl (ve smyslu precedenčního potenciálu rozhodnutí zvláštního senátu) překonán právě rozhodnutím zvláštního senátu ve věci sp. zn. Konf 45/2017. Ostatně, recentní judikatura Nejvyššího soudu závěry plynoucí ze zmiňovaného usnesení zvláštního senátu reflektuje a respektuje (viz například jeho usnesení ze dne 29. 4. 2019, čj. 23 Cdo 4291/2017-265, a čj. 23 Cdo 2177/2018-182, ze dne 24. 9. 2019, čj. 23 Cdo 1130/2019-615 a ze dne 13. 11. 2019, čj. 32 Cdo 3505/2019-344), přičemž právní názor vyslovený ve věci sp. zn. 32 Cdo 4755/2017 explicitně označuje za překonaný.

[30] S ohledem na výše uvedené zbývá vyřešit otázku, zda se závěry zvláštního senátu o pravomoci navrhovatele uplatní nejen ohledně sporu o bezdůvodné obohacení, ale také sporu o náhradu škody, týkající se neoprávněně vyplacené ceny za činnost povinně vykupujícího.

[31] Navrhovatel uvádí dva argumenty, proč by tento typ sporu měl být svěřen civilním soudům. Jednak odkázal na dřívější judikaturu zvláštního senátu (usnesení ze dne 21. 3. 2018, čj. Konf 52/2017-17) s tím, že mu není známo, že by zvláštní senát tam uvedený názor změnil. Dále pak dovedl „nebezpečí nového výkladu“, které podle něj spočívá v tom, že do pravomoci ERÚ bude spadat i rozhodování o náhradě škody nejen v kontextu nyní posuzované věci.

[32] Je pravdou, že zvláštní senát v usnesení ze dne 21. 3. 2018, čj. Konf 52/2017-17, dovedl pravomoc civilního soudu a nikoli ERÚ. Věc však byla významně skutkově odlišná: žalobkyně (držitelka licence na výrobu elektřiny) se sice tehdy také domáhala náhrady škody, ale svůj nárok vyvozovala z toho, že provozovatel distribuční soustavy postupoval diskriminačně, když neprovedl zkoušku – tzv. první paralelní připojení – v roce 2010, ačkoliv o ni žalobkyně dne 3. 12. 2010 požádala a dne 27. 12. 2010 doložila veškeré potřebné dokumenty.

[33] Nelze popřít, že výše uvedený žalobní nárok má určitou souvislost s podporou obnovitelných zdrojů energie, neboť provedení prvního paralelního připojení bylo nutnou (nikoli však dostačující) podmínkou pro určení rozhodného okamžiku, kdy byla výrobní elektřina uvedena do provozu. To pak má význam pro určení výkupní ceny elektřiny, stanovené příslušným cenovým rozhodnutím ERÚ (blíže k tomu viz usnesení ze dne 21. 3. 2018, čj. Konf 52/2017-17, a dále také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

8. 3. 2018, čj. 4 As 257/2017-82). Souvislost se zákonem o POZE a poskytováním podpory je zde však daleko volnější, než v nyní projednávaném případě a „sektorové“ zvláštnosti tehdy řešené věci z pohledu zákona o POZE a energetického zákona byly podstatně méně významné než nyní.

[34] Výše uvedené vyjádřil ostatně i sám ERÚ ve svém návrhu ve věci sp. zn. Konf 52/2017, kde uvedl: *„Současný spor není dle navrhovatele veden o výši částky podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, ani o samotné poskytnutí podpory, resp. o nárok na výkup podporované elektřiny, nebo na uzavření smlouvy o jejích dodávkách, ale o náhradu škody, která je pouze vyčíslena s využitím výkupních cen určených v rámci podpory, s podporou však věcně nesouvisí“* (zvýraznění bylo přidáno). Zvláštní senát tedy uzavírá, že aplikace závěrů z usnesení ze dne 21. 3. 2018, čj. Konf 52/2017-17, na nyní projednávanou věc není přípdná kvůli významné skutkové odlišnosti.

[35] Krom výše diskutovaného odkazu na usnesení ze dne 21. 3. 2018, čj. Konf 52/2017-17, a námitek již dříve vypořádaných v usneseních ze dne 15. 1. 2019, čj. Konf 45/2017-14, a ze dne 28. 11. 2019, čj. Konf 10/2019-14, nepředložil navrhovatel žádné konkrétní námítky či novou argumentaci. Uvedl jen obecné tvrzení, že zde je „nebezpečí nového výkladu“, které spočívá v tom, že se pravomoc ERÚ bude rozšiřovat a bude zahrnovat další spory o náhradu škody (nejen v kontextu nyní posuzované věci). K tomu postačí jen citovat usnesení ze dne 28. 11. 2019, čj. Konf 10/2019-14: *„Zvláštní senát ovšem rozhoduje na půdorysu konkrétní skutkové situace a konkrétních okolností. Svým rozhodováním v konkrétní věci nepředjímá (a ani předjímat nemůže) řešení jiných kompetenčních sporů v budoucnosti. Obecně snad lze říci pouze to, že precedenční účinek usnesení čj. Konf 45/2017-14 spočívá především v důrazu na právní základ sporu v určitém kontrastu k předchozímu důrazu na právní titul, z něhož žalobce svůj nárok odvozoval (k tomu viz výše).“*

[36] S ohledem na skutečnosti výše uvedené zvláštní senát vyslovil, že k rozhodnutí v předmětné věci je příslušný správní orgán (§ 5 odst. 1 zákona o některých kompetenčních sporech).

[37] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány (§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.) i soudy. Energetický regulační úřad bude tedy dále pokračovat v řízení vedeném původně u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 24 C 25/2019, o zaplacení 151 694 531,15 Kč s příslušenstvím.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. června 2020

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu